

Sygn. akt VU 80/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Ewa Tomczyk

Protokolant stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku Z. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 grudnia 2015 r. sygn. 25/ (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 80/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy Z. P. (1) prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych oraz brak ogólnego 25 - letniego stażu pracy.

W odwołaniu z dnia 18 stycznia 2016 roku wnioskodawca Z. P. (2) wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu wniósł o zaliczenie do szczególnego stażu pracy okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w C. w okresie od 23 lipca 1986 roku do 31 marca 1991 roku na stanowisku kierowcy ciągnikowego oraz o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) w J. w latach 1971 – 1973 na stanowisku pomocnika traktorzysty.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że skarżący nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych, natomiast pracodawca w świadectwie pracy wystawionym skarżącemu w dniu 29 marca 1991 roku wymienił stanowiska kierowcy ciągnikowego oraz robotnika budowlanego, nie wskazując przedziałów czasowych w jakim wnioskodawca pracował jako kierowca ciągnikowy. Organ rentowy wskazał również, że wnioskodawca, poza oświadczeniem, nie przedstawił żadnych dowodów na zatrudnienie w okresie 1971 – 1973. Ponadto organ rentowy podniósł, iż ZUS (...) Oddział w Ł. nie potwierdził ubezpieczenia wnioskodawcy z tytułu zatrudnienia w (...) w J..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. P. (1), urodzony dnia (...), złożył w dniu 26 listopada 2016 roku wniosek o przyznanie emerytury. Skarżący nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wnioski o emeryturę k. 1-6 w aktach emerytalnych)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił ogólny staż pracy wynoszący 24 lata, 6 miesięcy oraz 10 dni oraz staż pracy w warunkach szczególnych wynoszący 11 lat, 1 miesiąc i 20 dni.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył okresy:

- od 2 lipca 1973 roku do 31 stycznia 1977 roku w (...) K. na stanowisku traktorzysty
- od 1 grudnia 1978 roku do 20 czerwca 1986 roku w (...) w C. na stanowisku traktorzysty.

Do ogólnego stażu pracy organ rentowy zaliczył okresy:

- od 15 lutego 1977 roku do 30 listopada 1978 roku w Zakładzie (...) w K. na stanowisku rdzeniarza,
- od 23 lipca 1986 roku do 31 marca 1991 roku w Zakładzie (...) na stanowisku murarza-tylnkarza,
- od 1 lipca 1992 roku do 4 stycznia 1993 roku oraz od 4 maja 1993 roku do 2 czerwca 1993 roku w (...) w C. na stanowisku murarza,
- od 1 kwietnia 1995 roku do 17 maja 2006 roku w (...) w C. na stanowisku rzemieślnika,
- od 28 listopada 2006 roku do chwili obecnej w (...) w C. na stanowisku - obsługa podoczyszczalni.

Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do ogólnego stażu pracy okresu od 1971 roku do 1973 roku, ponieważ nie został on zgłoszony do ubezpieczenia społecznego na umowę o pracę z tytułu zatrudnienia w (...) w J., nie przedstawił również żadnych dokumentów potwierdzających jego zatrudnienie oraz do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy od 23 lipca 1986 roku do 31 marca 1991 roku na stanowiskach robotnika budowlanego oraz kierowcy ciągnikowego, gdyż w wyniku analizy dokumentacji nie mógł stwierdzić, w jakim okresie skarżący wykonywał prace kierowcy ciągnikowego.

(dowód: decyzja z dnia 28 grudnia 2015 roku k. 21 akt emerytalnych, odpowiedź na odwołanie, k. 7 akt sprawy, świadectwo pracy, k. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, akt kapitału początkowego, poświadczenie dot. Zatrudnienia, k. 16 akt emerytalnych)

Wnioskodawca pobierał zasiłek dla bezrobotnych w okresach:

- od 9 kwietnia 1991 roku do 30 czerwca 1992 roku,
- od 7 stycznia 1993 roku do 3 maja 1993 roku
- od 19 czerwca 1993 roku do 18 czerwca 1994 roku
- od 28 listopada 2006 roku do 27 listopada 2007 roku,

(dowód: zaświadczenie z Rejonowego Urzędu Pracy w P., k. 7, 9 akt kapitałowych, zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w P., k. 11 akt emerytalnych)

Dnia 4 czerwca 1973 roku wnioskodawca uzyskał prawo jazdy kat. T. uprawniające do kierowania m.in. ciągnikami z przyczepą.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od 23 lipca 1986 roku do 31 marca 1991 roku wnioskodawca Z. P. (1) był zatrudniony w Zakładzie (...) w C. na stanowisku robotnika budowlanego, kierowcy ciągnikowego oraz murarza – tynkarza. Wedle wystawionych

przez pracodawcę angażujący skarżący był zatrudniony od dnia 23 lipca 1986 roku na stanowisku robotnika budowlanego, od dnia 24 października 1986 roku jako kierowca ciągnikowy, natomiast od dnia 1 kwietnia 1988 roku na stanowisku robotnika budowlanego. Z dniem 1 lipca 1989 roku pracodawca powierzył Z. P. (2) obowiązki pracownika budowlanego, a od dnia 1 kwietnia 1989 roku murarza-tylnkarza.

W dniu 24 października 1989 r. Z. P. (1) przebywał na terenie budynku mieszkalnego w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, za co został ukarany naganą oraz pozbawieniem premii motywacyjnej za miesiąc październik 1989 r.

(dowód: umowa o pracę z dnia 23 lipca 1986 roku, k. 24 akt sprawy, umowa o pracę z dnia 24 października 1986 roku, k. 26 akt sprawy, umowa o pracę z dnia 1 kwietnia 1988 roku, k. 34 akt sprawy, umowa o pracę z dnia 1 stycznia 1989 roku, k. 38 akt sprawy, umowa o pracę z dnia 1 maja 1989 roku, k. 39 akt sprawy, umowa o pracę z dnia 1 lipca 1989 roku, k. 40 akt sprawy, angaż, k. 42, 44, 45 akt sprawy, zawiadomienie o ukaraniu, k. 43 akt sprawy, świadectwo pracy – k. 14 akt sprawy)

Zakład (...) w C. świadczył usługi budowlane oraz remontowe na terenie województwa (...). Zakład wykonywał budowy bloków mieszkalnych oraz remonty szkół i szpitali na terenie gminy C. oraz miasta Ł..

Praca skarżącego w okresie kiedy posiadał angaż kierowcy ciągnika polegała na obsłudze ciągnika (...). Wnioskodawca transportował materiały budowlane na budowy, które wykonywał Zakład.

(dowód: częściowo zeznania świadków S. G. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 4:47 do minuty 11:22, protokół z rozprawy i P. S. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 11:22 do minuty 15:36, protokół z rozprawy, częściowo zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 17:01 do minuty 21:22, protokół z rozprawy)

Zakład (...) w C. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w

szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracę w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz czy ma wymagany 15 –letni staż pracy w warunkach szczególnych. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości –w dniu 27 listopada 2014 roku ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE.

W pierwszej kolejności Sąd rozstrzygnął kwestię spełnienia przez wnioskodawcę przesłanki posiadania 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Ubezpieczony udowodnił ogólny staż pracy wynoszący 24 lata, 6 miesięcy oraz 10 dni. W odwołaniu od decyzji organu rentowego skarżący wniósł o zaliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) w J. w latach 1971-1973. Organ rentowy wskazał natomiast, iż wnioskodawca nie ma dowodów na zatrudnienie w ww. okresie. Ponadto nie został on zgłoszony do ubezpieczenia społecznego na umowę o pracę z tytułu zatrudnienia.

Wskazać należy, iż zasada kontradiktoryjności postępowania cywilnego, polegająca na przerwaniu na strony procesowe odpowiedzialności za wynik procesu, znajdująca swoje źródło w treści art. 3 i 232 k.p.c. oznacza, iż dostarczanie materiału procesowego spoczywa na stronach postępowania. To strony mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne, a w razie nieuzasadnionej bierności narażają się na sankcję w postaci przegrania przez nią procesu. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Powyższe ogólne reguły prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego obowiązują także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Wnioskodawca w celu udowodnienia zatrudnienia w (...) w J. zgłosił dowód z zeznań świadków J. K., Z. F. i T. W.. Oceniając zeznania tych świadków i uznając je za niewiarygodne Sąd miał na względzie przede wszystkim dowód z dokumentów w postaci życiorysu wnioskodawcy z dnia 18.07.1996 r. i kwestionariusza osobowego złożonych przez wnioskodawcę w związku z zatrudnieniem w Zakładzie (...) w C.. W powyższych dokumentach przedstawił przebieg dotychczasowej pracy zawodowej, gdzie jako swego pierwszego pracodawcę wskazał (...) R.. Gdyby istotnie wnioskodawca był zatrudniony w (...) w J. miejsce to wskazałby w powyższych dokumentach. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że wnioskodawca w swych informacyjnych wyjaśnieniach potwierdzonych następnie w trakcie przesłuchania podał, że kółko rolnicze w J. skierowało go na kurs ciągnikowy. Tymczasem z życiorysu wnioskodawcy z dnia 18 lipca 1986 r. wynika, że sam zapisał się na kurs ciągnikowy. Wnioskodawca nie potrafił wyjaśnić powyższej sprzeczności. Dlatego też zeznania świadków zgłoszonych przez wnioskodawcę nie mogły być uznane za wiarygodny dowód zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie czasu. Nie sposób nie dostrzec, że świadkowie ci podawali konkretne lata (tudzież odległe), w jakich wnioskodawca był rzekomo zatrudniony w kółku w J., gdy tymczasem świadek Z. F. nie pamiętał dat, w jakich urodziły się jego dzieci. Dziwi pamięć świadków co do dat sprzed 45 lat. Nadto świadkowie nie posiadali wiedzy na jakiej podstawie wnioskodawca mógł wykonywać pracę ani w jakim okresie ją świadczył. Wnioskodawca bowiem wskazał, iż był zatrudniony w roku 1972, natomiast świadkowie oscylowali między 1971 a 1973 rokiem. Istotnym jest również to, iż jak zeznała świadek J. K., każdy pracownik, który świadczył pracę na rzecz (...) w J. musiał zawrzeć umowę o pracę oraz otrzymać świadectwo pracy. W związku z czym wątpliwość Sądu budzi fakt, iż wnioskodawca takiej dokumentacji nie posiada, nie znajduje się ona również w posiadaniu (...) w B. ani w (...) Związku (...) w Ł., który przechowuje akta osobowe pracowników zlikwidowanych kółek rolniczych.

Istotna jest również okoliczność, iż skarżący nie został zgłoszony do ubezpieczeń z tytułu umowy o pracę w (...) w J.. Wobec powyższego Sąd nie zaliczył do okresu składkowego i nieskładkowego okresu pracy w (...) w J. w latach 1971-1973. Tym samym wnioskodawca nie spełnił przesłanki ustawowej posiadania okresu stażu pracy w wysokości 25 lat.

Niezależnie od tego w przedmiotowej wnioskodawca nie udowodnił również wymaganego 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca twierdził, że przez cały okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w C. w okresie od 23 lipca 1986 roku do 31 marca 1991 roku pracował na stanowisku kierowcy ciągnikowego. Tymczasem w świetle umów o pracę oraz angaży w sposób jasny i nie budzący najmniejszej wątpliwości wynika, że na tym stanowisku pracy wnioskodawca pracował jedynie w okresie od dnia 24 października 1986 roku do dnia 31 marca 1988 r. Dokumentacja w aktach osobowych jest bardzo dokładna, wskazuje na kolejne angaże wnioskodawcy, który nie potrafił przekonująco wyjaśnić dlaczego posiada angaże na różne stanowiska pracy. Nadto istotnym dowodem w sprawie jest nagana udzielona wnioskodawcy w dniu 24.10.1989 r. za przebywanie na terenie budowy budynku w stanie wskazującym na spożycie alkoholu. W tym czasie, to jest od dnia 1 lipca 1989 r. wnioskodawca był zatrudniony w charakterze pracownika budowlanego. Gdyby wnioskodawca był, jak twierdził, zatrudniony jako kierowca ciągnika, nie wykonywałby pracy na budowie w budynku mieszkalnym, a miejsce to koresponduje z charakterem świadczonej w tym czasie pracy – pracownika budowlanego. Niczego nie wniosły w omawianym zakresie zeznania świadków S. G. i P. S., którzy nie posiadali wiedzy odnośnie charakteru pracy wnioskodawcy w całym spornym okresie zatrudnienia w (...) w C..

Dlatego też na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń oddalił odwołanie.